

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរួមរបស់កិច្ចប្រជុំពេញអង្គ

ថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៤ នៃ អ.វ.ត.ក. បានសម្រេច

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៤ ដែលមានរយៈពេលប្រាំថ្ងៃ បានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៥ ខែកញ្ញាឆ្នាំ២០០៨ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ។

វិធានផ្ទៃក្នុងដែលត្រូវបានអនុម័តក្នុងខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ តម្រូវឱ្យមន្ត្រីតុលាការកោះប្រជុំពេញអង្គចំនួនពីរលើកក្នុងមួយឆ្នាំ ដើម្បីពិនិត្យនិងធ្វើវិសោធនកម្មចាំបាច់លើវិធានផ្ទៃក្នុងនិងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈកម្មាធិការនីតិវិធី និងវិធានផ្ទៃក្នុង និងដើម្បីសម្រេចលើបញ្ហាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអ.វ.ត.ក. ដែលបានស្នើឡើងដោយគណៈ-កម្មាធិការរដ្ឋបាលតុលាការ។

ដូចបានកត់សម្គាល់ក្នុងមតិបើកកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ ដោយឯកឧត្តមប្រធាន (ចៅក្រម គង់ ស្រីម) គោលដៅសំខាន់ៗមួយចំនួនត្រូវបានបញ្ចប់រួចហើយជាអាទិ៍ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយ នៅថ្ងៃទី៨ ខែសីហា បញ្ជូនរឿងក្តី កាំង ហ្គេតអ៊ាវ ហៅ ឌុច ទៅជំនុំជម្រះ។ ដោយសារតែសហព្រះរាជអាជ្ញាបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ជំទាស់នឹងដីកាដោះស្រាយ បច្ចុប្បន្ននេះវិសាលភាពនៃដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះគឺជាបញ្ហាដែលស្ថិតនៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះជាអ្នកធ្វើការសម្រេចសេចក្តីនាអនាគតដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ។

ក្នុងចំណោមសមិទ្ធិផលតុលាការទាំងនេះ អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចបាននូវលទ្ធផល សកម្មភាពរដ្ឋបាល និងគ្រប់គ្រងជាក់ស្តែង និងសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជាការស្នើធ្វើវិសោធនកម្មទៅលើសេចក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ពីការដាក់ឯកសារ, ការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះ និងការការពារចំពោះសាក្សី, បានធ្វើឱ្យអង្គភាពជនរងគ្រោះបំពេញកិច្ចការរបស់ខ្លួនបានពេញលេញ (បច្ចុប្បន្នអង្គភាពបានទទួលពាក្យបណ្តឹង និងពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ១៨០០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានទទួលយកចំនួន២៨ ដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងលេខ១) ការមកដល់របស់ចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលជាការចាប់ផ្តើមនៃការងាររបស់ខ្លួន ព្រមទាំងរៀបចំសាលសវនាការឱ្យដំណើរការទៅបាន។

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៤នេះ បានពិនិត្យរាល់សកម្មភាពទាំងអស់របស់តុលាការដូចបាន រៀបរាប់ខាងលើ និងបានអនុម័តវិសោធនកម្មក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលភាគច្រើននៃវិសោធនកម្មនោះគឺជាការកែសម្រួលនីតិវិធីដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ជាក់ស្តែងក្នុងដំណើរការក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែចុងក្រោយរបស់ខ្លួន។

កិច្ចប្រជុំពេញអង្គបានសម្រេចលើបញ្ហាសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ត្រូវបានទទួលការពិចារណាដោយយកចិត្តទុកដាក់។ វិសោធនកម្មលើវិធានផ្ទៃក្នុង រួមបញ្ចូលទាំងការតម្រូវឱ្យជនរងគ្រោះ ដែលមានបំណងចង់ធ្វើជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដាក់ពាក្យសុំនៅអង្គភាពជនរងគ្រោះ យ៉ាងហោចណាស់១០ថ្ងៃ មុនសវនាការបឋម។ កិច្ចប្រជុំជនរងគ្រោះលើវិធានការមួយចំនួនទៀត ដូចជាអំណាចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងអង្គជំនុំជម្រះក្នុងការតម្រូវឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបង្កើតក្រុម និងជ្រើសរើសមេធាវីមួយរូបដើម្បីតំណាងក្រុមរបស់ខ្លួន និងបានឯកភាពថាបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងត្រូវបញ្ចប់នៅពេលជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ចោទទទួលមរណភាព។
- ចៅក្រម និងសហព្រះរាជអាជ្ញាបានបង្ហាញឱ្យឃើញនូវការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តនៅគ្រប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងអស់ក្នុង អ.វ.ត.ក. ប្រកបដោយឯករាជ្យភាព ភាពស្មោះត្រង់ និងសេចក្តីសុចរិតទៀងត្រង់។ នេះជាការបញ្ជាក់អំពីការប្តេជ្ញារបស់យើងដែលបានរួមគ្នាជាកម្មវិធីវិសោធនកម្ម លើក្រមសីលធម៌ចៅក្រម។ អត្ថបទទាំងស្រុងនឹងមានផ្សាយលើវិបសាយរបស់ អ.វ.ត.ក.។
- ដោយទទួលស្គាល់ក្នុងបរិបទនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញនេះថាកំណត់ហេតុបម្រើឱ្យគោលបំណងពីរក្នុងការជួយដល់ដំណើរការជំនុំជម្រះសេចក្តីនិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក៏ដូចជាការបន្ទូលទុកនូវកេរ្តិ៍មរតក របស់អង្គជំនុំជម្រះ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គបានពិភាក្សាអំពីការប្រើប្រាស់កំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរ, ជារូបភាព និងសម្លេង និងបានឯកភាពគ្នាឱ្យប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រមួយដើម្បីកាត់ត្រាទុកនូវកំណត់ហេតុពេញលេញ របស់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងឡាយ។
- យើងបានសម្រេចលើបញ្ហាបច្ចេកទេសដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិសាលភាពនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ផងដែរ។ ដូច្នេះកិច្ចប្រជុំពេញអង្គបានសម្រេចអនុម័ត យកយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានអនុវត្តកន្លងមកនៅសាលាក្តីព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិផ្សេងៗចំពោះករណីដែលមាន លក្ខណៈស្មុគស្មាញ និងធ្ងន់ធ្ងរស្រដៀងគ្នានឹងការកម្រិតឱ្យក្តីសាទុក្ខបានតែទៅលើករណីដែលមានកំហុសផ្តងនៃបញ្ហាអង្គច្បាប់ដែលនាំឱ្យមានមោឃភាពក្នុងសេចក្តីសម្រេច ឬករណីដែលមានកំហុសផ្តងនៃអង្គហេតុដែលធ្វើឱ្យសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការមិនមានភាពយុត្តិធម៌។
- ក្នុងបរិបទនៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តកិច្ចប្រជុំពេញអង្គបានពិចារណាលើតុល្យភាពគ្នារវាងអាណត្តិរបស់ អ.វ.ត.ក. ក្នុងការរៀបចំឱ្យមានសវនាការសាធារណៈ និងការរក្សាឱ្យបាននូវតម្រូវការនៃការលាក់ការសម្ងាត់។ កិច្ចប្រជុំពេញអង្គបានអនុម័តគោលការណ៍ថ្មីសម្រាប់ចាត់ចែងច្បាប់ ព័ត៌មានដែលមានក្នុងសំណុំរឿង។
- ចៅក្រម និងសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានសម្តែងនូវសេចក្តីដឹងគុណដល់លោក David Tolbert ដែលជាទីប្រឹក្សាពិសេសរបស់លោកអគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិចំពោះភារកិច្ចដែលលោកបានបំពេញកន្លងមក ដើម្បីធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមួយមានលំនឹងជាងមុន និងបានជួយឱ្យអង្គជំនុំជម្រះប្រតិបត្តិការប្រកបដោយភាពរលូនជាងមុន។

- ចៅក្រមថ្មីចំនួនពីររូបគឺលោកស្រី Catherine Marchi-Uhel (បារាំង) ជាចៅក្រមបម្រុងអន្តរជាតិសម្រាប់អង្គជំនុំជម្រះសាលាកំពូល និងលោក Siegfried Blunk (អាល្លឺម៉ង់) ជាចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិបម្រុង បានធ្វើសច្ចាប្រណិធានចូលកាន់តំណែងនៅចំពោះមុខកិច្ចប្រជុំពេញអង្គ។
- រាល់វិសោធនកម្មលើវិធានផ្ទៃក្នុងនឹងមានផ្សព្វផ្សាយ ១០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំពេញអង្គនេះបញ្ចប់។

ជារួមយើងអាចធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍បានថា កិច្ចប្រជុំពេញអង្គលើកទី៤នេះ បានបន្តធ្វើកិច្ចការដែលជាទម្លាប់របស់ខ្លួន ដូចកាលក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គមុនៗដែរ ដោយបានពិភាក្សាគ្នាលើបញ្ហាសុភមង្គលជាច្រើនដែលបានរៀបចំយ៉ាងល្អពី គណៈកម្មាធិការទាំងពីរ និងលេខាធិការដ្ឋាន។ កិច្ចពិភាក្សាទាំងនេះបានប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយស្មារតីស្រុះស្រួលគ្នា និងស្មារតីពិភាក្សាជាក្រុម។

